

Nämnden Svenska rum 16.02.2023 § 12

§ 12

Anordnandet av smågruppsundervisning på svenska i Esbo i årskurserna 7-9

Beredning och upplysningar:
Westerlund Mia

fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum beslutar att smågruppsundervisningen i årskurs 7-9 i Finno skola flyttar till Lagstads skola från och med 1.8.2023. Smågruppsundervisning på svenska i Esbo i årskurserna 7–9 anordnas således i fem grupper i Lagstads skola från och med läsåret 2023–2024.

Behandling

Ordföranden understödd av Ahlefeldt, Lundén, Norrgrann, Akinyemi och Helmes gjorde följande tilläggsförslag:

”Nämnden Svenska rum fastställer att:

- Då integreringar planeras och genomförs ser man också i fortsättningen till elevens individuella behov och förutsättningar för integrering.
- Övergången/flytten skall planeras i god tid i samråd med Lagstad skolas rektor. En plan skall göras för att säkerställa att inga elever blir utpekade/illa behandlade på grund av till exempel specialbehov och ifall sådant uppstår skall man ingripa omedelbart.
- Extra uppmärksamhet skall fästas vid undervisningsgruppens eget utrymme så att det blir ändamålsenligt för eleverna (till exempel ekar inte, möbler, lugn och ro).”

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om hennes tilläggsförslag kan godkännas. Eftersom ingen motsatte sig det, konstaterade ordföranden att nämnden enhälligt godkänt tillägget.

Beslut

Nämnden Svenska rum

1

beslutade att smågruppsundervisningen i årskurs 7-9 i Finno skola flyttar till Lagstads skola från och med 1.8.2023.

Smågruppsundervisning på svenska i Esbo i årskurserna 7–9 anordnas således i fem grupper i Lagstads skola från och med läsåret 2023–2024.

2

fastställde att:

Då integreringar planeras och genomförs ser man också i fortsättningen

till elevens individuella behov och förutsättningar för integrering.

Övergången/flytten skall planeras i god tid i samråd med Lagstad skolas rektor. En plan skall göras för att säkerställa att inga elever blir utpekade/illa behandlade på grund av till exempel specialbehov och ifall sådant uppstår skall man ingripa omedelbart.

Extra uppmärksamhet skall fästas vid undervisningsgruppens eget utrymme så att det blir ändamålsenligt för eleverna (till exempel ekar inte, möbler, lugn och ro).

-

-

-

Redogörelse

Enligt lagen om grundläggande utbildning har den som deltar i undervisning rätt att få tillräckligt stöd för lärande och skolgång genast när behov uppstår. Stöd för lärande och skolgång anordnas på tre nivåer: allmänt, intensifierat och särskilt stöd. Särskilt stöd innefattar specialundervisning och annat stöd som eleven behöver och har rätt till enligt lagen om grundläggande utbildning. Stödet kan ordnas i samband med den övriga undervisningen eller delvis eller helt i specialklass eller på något annat lämpligt ställe (lag om grundläggande utbildning 628/1998, 17§). Enligt förordning om den grundläggande utbildningen (852/1998, 2§, 2 mom.) får undervisningsgruppen i en sådan specialklass omfatta högst 10 elever.

Inom den grundläggande utbildningen i Esbo kallas undervisning som ges i specialklass för smågruppsundervisning. Smågruppsundervisning anordnas i årskurserna 1–6 i Finno skola. I årskurserna 7–9 anordnas smågruppsundervisning i fyra grupper i Lagstads skola och i en grupp i Finno skola. I läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo har definierats att smågruppsundervisning (specialklass) kan anordnas för elever, vars utmaningar i lärande och skolgång är sådana att undervisning i en liten grupp med specialklasslärare är ändamålsenlig. Eleven som placeras i smågrupp kan delta i undervisning i en stor grupp till de delar eleven har förutsättningar att klara av det. Behovet av smågruppsundervisning bedöms i en pedagogisk utredning. Beslut om placering i smågrupp (dvs. beslut om elevens huvudsakliga undervisningsgrupp) fattas i beslut om särskilt stöd.

Hur stöd för lärande och skolgång anordnas inom den grundläggande utbildningen utvärderas regelbundet inom Svenska bildningstjänster. Inom ramen för det har placeringen av smågruppsundervisningen i åk 7–9 nu granskats.

I Esbo stad ingår en förhandsbedömning av effekterna av olika beslutsalternativ i beredningsprocessen av ärenden som berör kommunborna. I förhandsbedömningen granskas de olika alternativen ur följande synvinklar enligt relevans: invånare och tjänster, ledning och

resurser, hållbar utveckling och livskraft och alternativen i förhållande till Esbos värderingar.

Förhandsbedömningen av anordnandet av smågruppsundervisning på svenska i Esbo i årskurserna 7-9 finns att läsa som ett tilläggsmaterial.

Nuläge med smågruppsundervisningen i årskurs 7–9 i Finno skola

Gruppen består läsåret 2022–2023 av 8 elever fördelade på årskurserna 7–9. Den är heterogen och elevernas stödbehov varierar. Eleverna kommer från hela Esbo och placeras i gruppen av rektorn i samråd med eleven och vårdnadshavarna. Gruppen är placerad i egna lokaler i Röda huset invid Finno skola. Innevarande läsår åker eleverna en dag i veckan till Lagstad för undervisning i huslig ekonomi, fysik och kemi. Eleverna har upplevt detta som positivt och uppskattat möjligheterna till flera sociala kontakter.

I och med att undervisningsgruppen består av elever på olika årskurser i årskurserna 7–9 är det utmanande att se till att undervisning enligt timfördelning förverkligas för alla elever och att erbjuda tillvalsämnen. Eleverna i åk 7–9 har undervisning ca. 30 h/vecka medan specialklasslärarens undervisningsskyldighet är 22 timmar. I Lagstads skola, där grupperna är fyra till antalet, har man kunnat anordna undervisningen i smågrupperna i större utsträckning årskursvis och ändå i smågrupp. I Finno skola ordnas undervisningen helt i den egna smågruppen för att parallellklasser saknas. Detta innebär bland annat att eleverna inte har möjlighet att integreras i de ämnen det skulle vara möjligt och ändamålsenligt.

Eleverna får delta i skolans övriga gemensamma verksamhet, som t.ex. teater, temaveckor som planerats för åk 1–6 och ibland göra besök till Lagstads skolas evenemang riktade till åk 7–9. Finno skola saknar ändamålsenliga lokaler för ämnesundervisning i åk 7–9. Det finns omfattande kompetens i specialundervisning i Finno skola, men kollegialt stöd av ämneslärare och övriga specialklasslärare i åk 7–9 saknas. Gruppens undervisningspersonal lyfter fram nuvarande elevernas behov av trygghet och lugn skolmiljö och stöd för träning av sociala färdigheter.

Alternativen

Alternativen som granskats i beredningen är följande:

- gruppen flyttar till Lagstads skola
- gruppens stannar kvar i Finno skola
- gruppen flyttar till en annan skola med undervisning i åk 7–9

Smågruppsundervisningen i åk 7–9 i Finno skola flyttar till Lagstads skola

Elevernas pedagogiska behov kan tillgodoses i egen smågrupp enligt behov. Samtidigt får eleverna möjlighet att integreras i allmän undervisning enligt egna förutsättningar och behov och tillgång till ändamålsenliga undervisningslokaler. Med fem smågrupper blir det också möjligt med flexibla gruppindelningar enligt årskurs. Gruppen har möjlighet till avskilda lokaler med bland annat egen ingång som möjliggör en lugn miljö men ger samtidigt flexibel tillgång till skolans övriga åldersenliga verksamhet som till exempel temadagar, regelbundna träffar med ungdomsledare, föreläsningar och teater. Eleverna får större möjligheter till sociala kontakter med jämnåriga, vilket särskilt elevvården lyft fram som viktigt för ungdomarnas utveckling och ur jämlikhetsperspektiv.

Skolvägens längd kan för en del bli längre, likväl som kortare för andra. Placering i smågrupp görs inte utgående från hemadress och detta

beaktas vid behov med skolreseförmån i enlighet med riktlinjer för beviljande av skolskjuts och reseunderstöd.

I Lagstads skola finns tillgång till kollegialt stöd från både ämneslärare och övriga specialklasslärare i åk 7–9.

Skolan är bekant för de nuvarande eleverna i och med att de besöker skolan en gång i veckan pågående läsår för undervisning i huslig ekonomi, fysik och kemi. En smidig övergång möjliggörs genom att rektorerna i samråd med undervisningspersonalen gör upp en plan för ökat samarbete under vårterminen så att skolans lokaler, personal och elever blir ännu mera bekanta.

Smågruppsundervisningen i åk 7–9 stannar kvar i Finno skola

Eleverna stannar kvar i bekant miljö. Detta innebär att möjligheterna till sociala kontakter och träning av sociala färdigheter med jämnåriga är begränsade. Eleverna har inte möjligheter att integreras enligt behov och möjligheter då parallellklasser saknas.

I Finno skola finns inte tillgång till åldersenlig övrig skolverksamhet. För att ta del av sådant behöver eleverna förflytta sig till en annan skola.

Det är utmanande att se till att undervisning enligt timfördelning förverkligas för varje elev och valfria ämnen kan inte erbjudas.

Det innebär en stor omställning för eleverna att gå vidare efter grundläggande utbildningen då de i nuläge har begränsade möjligheter att öva på sociala färdigheter i trygg miljö.

Smågruppsundervisningen i åk 7–9 flyttas till en annan skola med undervisning i åk 7–9

De allmänna fördelarna med att smågruppsundervisningen skulle flytta till en annan skola med undervisning i åk 7–9 är de samma som en flytt till Lagstads skola skulle innebära. De specifika fördelarna som Lagstads skola har i och med att det finns smågruppsundervisning i åk 7–9 sedan tidigare saknas från de övriga skolorna, vilket innebär att dessa inte kan ses som ändamålsenliga alternativ.

Elevdeltagande

Elevdeltagandet genomfördes så att utvecklingschefen träffade eleverna i skolan 3.2.2023. Eleverna fick först information om vad en eventuell flytt till Lagstads skola skulle innebära och hade möjlighet att ställa frågor och kommentera. Efter den gemensamma informationen fick varje elev enskilt föra fram sina tankar till skolans biträdande rektor och Svenska bildningstjänsters utvecklingschef. Alla åtta elever i gruppen fick föra fram sina åsikter.

De flesta eleverna ställde sig positiva till en flytt av smågruppen till Lagstad. Några var klart för en flytt medan andra tyckte att båda alternativen är bra. En elev var klart emot en flytt till Lagstad.

Den främsta fördelen eleverna lyfte fram med Lagstad var det större kompisunderlaget. De flesta eleverna lyfte fram att de redan har kompisar i Lagstad och att det skulle vara roligt att gå i samma skola som dem.

Andra fördelar som lyftes fram var att eleverna har trivts med undervisningen i Lagstad under innevarande läsår. Eleverna har tyckt om att ha huslig ekonomi, fysik och kemi och lärarna har varit bra och kunnat stödja dem i undervisningen. Också möjligheten att välja valfria ämnen och att ungdomsledarna finns på plats i Lagstad ibland nämndes som positiva saker.

Som negativa sidor lyfte eleverna upp att det är flera elever i Lagstad än i Finno och att det kan upplevas trångt och att risken för mobbning ökar i en större skola. Ingen av eleverna hade dock upplevt någon form av

mobbing eller dåligt bemötande då de har haft undervisning i Lagstad under det innevarande läsåret. Det stora skolhuset och att det kan vara svårt att hitta i det oroadе också några elever.

Eleverna tyckte att fördelarna med Finno skola är att gruppen är liten och trygg samt att lärarna och personalen bra.

Det negativa med Finno är enligt eleverna att det bara är 7–9-smågruppens elever som är "stora". Skolans regler och andra förfaringssätt utgår från de yngre eleverna och man har inte nödvändigtvis så mycket gemensamt med de jämnåriga klasskamraterna. Eleverna upplever också att de saknar vissa friheter som andra högklasseslever har som t.ex. inneraster.

Vårdnadshavarnas synpunkter

Vårdnadshavarna fick ta del av beredningen på ett föräldramöte som ordnades i Finno skola 1.2.2023. De flesta vårdnadshavarna höll med om fördelarna som en flytt till Lagstads skola kan medföra. De lyfte fram en oro för att undervisningspersonalen kan bytas vid en flytt. En del uttryckte en oro för hur eleverna bemöts av de övriga eleverna i Lagstads skola och att eleverna integreras i allmän undervisning i vissa ämnen oberoende av behov av smågruppsundervisning. Föräldrarna poängterade att det för en eventuell flytt ska göras en plan för hur övergången sker så smidigt som möjligt.

Sammanfattning

Som en åtgärd för att främja elevernas jämlikhet anses det ändamålsenligt att smågruppsundervisningen i åk 7–9 i Finno skola flyttas till Lagstads skola. Genom detta tillgodoses rätten till smågruppsundervisning för de elever som är i behov av att huvudsakligen få undervisning i mindre grupp av en specialklasslärare samtidigt som de elever som har behov och möjlighet att integreras i allmän undervisning får möjlighet till det. I Lagstads skola får eleverna tillgång till ändamålsenliga undervisningslokaler. Samtliga elevers rätt att knyta sociala kontakter med jämnåriga och ta del av åldersenligt övrig verksamhet i skolan tillgodoses.

Med fem smågrupper i Lagstads skola möjliggörs mer flexibla gruppindelningar i smågrupperna i enlighet med årskurs och elevernas behov av stöd. Utvecklingen av smågruppsundervisningen har också bättre förutsättningar då specialklasslärarna i åk 7–9 kan bilda ett team och få kollegialt stöd av varandra. För närvarande har sex (6) elever i årskurs 7–8 plats i Finnos smågrupp. En flytt av smågruppsundervisningen från Finno skola till Lagstads skola skulle genomföras så att gruppen fortsätter i Lagstad som egen grupp.

För att se till att övergången blir trygg och smidig gör rektorerna i samråd med undervisningspersonalen upp en plan för ökat samarbete under vårterminen så att Lagstads skolas lokaler, personal och elever blir mera bekanta och läsårsstarten i augusti lyckad.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Förhandsbedömning, anordnandet av smågruppsundervisning på svenska i Esbo i årskurserna 7-9

För kännedom

